Zápisnica zo 114. zasadnutia výboru Spišského dejepisného spolku v Levoči dňa 23. mája 2025

V priestoroch Spišského archívu v Levoči na Námestí Majstra Pavla 60 sa stretli členovia výboru, revízor hospodárenia a pozvaný hosť na zasadnutí výboru SDS s nasledovným programom:

Program:

1. Ročenka SDS *Z minulosti Spiša XXXII/2024* - stav prípravy
2. Valné zhromaždenie SDS a jarná konferencia - príprava, program, zabezpečenie, príspevky
3. Cena Ivana Chalupeckého pre Noru Baráthovú - organizačné
4. Inaugurácia známky *Kaplnka v Spišskom Štvrtku* (J. Endrödi, M. Novotná)
5. Exkurzia SDS 2025: Pohronie (Zvolen a okolie) - termín, trasa, zabezpečenie, organizačné
6. Jesenná konferencia SDS - termín, miesto konania, zabezpečenie, príspevky
7. Prijímanie nových členov
8. Rôzne (facebook SDS)

Prítomní: Vladimír Olejník**,** Marián Soják, František Žifčák, Slávka Sámelová, Soňa Polláková, Dušan Bevilaqua, Martin Furmanik, Erika Cintulová, Ján Endrödi, Ján Čarnogurský a prizvaný hosť Eduard Pavlik.

Ospravedlnení: Monika Bizoňová, Peter Cenký, Zuzana Kollárová, Dana Rosová, Milica Majeriková-Molitoris, Mária Novotná, Rastislav Mačura.

Predseda spolku Vladimír Olejník v úvode privítal čestného predsedu, členov výboru a pozvaného hosťa, správcu spolkovej webovej stránky Eduarda Pavlika.

Ad 1) Ročenka SDS *Z minulosti Spiša XXXII/2024 – stav prípravy*

Predseda pred zasadnutím výboru zaslal členom emailom obsah ročenky a požiadal ich o kontrolu. Upozornili len na drobné preklepy, ktoré predseda pred tlačou ešte opraví. Čestný predseda František Žifčák požiadal o vysvetlenie, prečo recenzenti posudzovali v ročenke len štúdie. Predseda ozrejmil, že dnes už recenzenti nie sú ochotní recenzovať celé ročenky, čo musí spolok rešpektovať. Zároveň predseda vysoko hodnotil zloženie štúdií. Išlo prevažne o príspevky z našich konferencií. Mrzí ho nedodanie niektorých príspevkov z konferencie o Slovenčine na Spiši. Upozornil na málo recenzií a naopak vyzdvihol pribúdajúci počet správ z múzeí, ktoré však bude potrebné zjednotiť, keďže niektoré informujú len o konferenciách, ďalšie o výstavách. Erika Cintulová oznámila úmrtie Anny Wielandovej. Výbor odsúhlasil prípravu jej medaiĺónu do ďalšej ročenky. Výbor tiež prerokoval a súhlasil s návrhom S. Pollákovej o znížení počtu výtlačkov ročenky zo 400 ks na 350. Ďalšie informácie sa týkali redakčnej rady. František Žifčák odovzdal písomné vzdanie sa členstva v redakčnej rade ročenky SDS. Zároveň požiadal o vymazanie svojho mena v zložení redakčnej rady v ročenke. Podľa štatútu Redakčnej rady môže byť počet členov v RR 13 a na jeho miesto bol už zvolený Matúš Kaščák. Predseda upraví ešte citačnú metodiku a ďalšie náležitosti ročenky – napríklad

zreteľne vyznačí rozdiel medzi článkami (rozsah 10 – 20 normostrán, poznámkový aparát alebo aspoň zoznam použitých zdrojov) a štúdiami (20 – 40 normostrán, poznámkový aparát).

Ad 2) Valné zhromaždenie SDS a jarná konferencia – príprava, program, zabezpečenie, príspevky

Na predchádzajúcom výbore bolo odsúhlasené spojenie valného zhromaždenia s jarnou konferenciou, pričom témou jarnej konferencie je *Les v dejinách Spiša*. Valné zhromaždenie sa uskutoční 14. júna 2025 v Strednej odbornej škole lesníckej Prešov, Elokované pracovisko v Bijacovciach (bývalý kaštieľ Csákyovcov). Predseda má zatiaľ prisľúbených 6 až 7 príspevkov, niektorých prednášajúcich osloví Zuzana Kollárová a bude informovať predsedu o témach prednášok. Škola dodá miestnosť, dataprojektor a plátno. Záviny, bagety, minerálku a kávu zabezpečí Soňa Polláková. Pozvánky emailom a poštou rozpošle tajomníčka. Prezentácia účastníkov bude od 9.00 a začiatok o 9.30. Po skončení je zabezpečená prehliadka Poľovnícko-lesníckeho múzea priamo v kaštieli a historického parku. Predseda sa pokúsi ešte zabezpečiť prehliadku rotundy a kostola. Na valnom zhromaždení sa bude odsúhlasovať program činnosti SDS na rok 2027. Výbor sa dohodol o predložení návrhov na tému konferencií: *Mystérium jaskýň* a *Fortifikácie na Spiši*. Pri exkurzii to bude návrh na návštevu *Liptova* alebo *Bardejova*. Na VZ bude predseda informovať členov spolku o rozhodnutí výboru pripravovať ročne iba jednu samostatnú konferenciu a jednu konferenciu spojenú s valným zhromaždením. Tajomníčka pripraví zoznam jubilantov a osloví členov navrhnutých na vylúčenie aby si vyrovnali svoje podlžnosti na členskom.

Ad 3) Cena Ivana Chalupeckého pre Noru Baráthovú

Na valnom zhromaždení 14. júna bude udelená cena Ivana Chalupeckého za dlhoročné zásluhy a trvalý prínos pre spišskú historiografiu historičke PhDr. Nore Baráthovej. Ocenená sa však VZ nezúčastní, a preto dohodne Erika Cintulová osobné odovzdanie ceny vedením spolku v náhradnom termíne. Na VZ prednesie Erika Cintulová krátke laudácio.

Ad 4) Inaugurácia známky *Kaplnka v Spišskom Štvrtku* (J. Endrödi, M. Novotná)

SDS prijal ponuku člena Klubu filatelistov Spišská Nová Ves Pavla Rusnačka, ktorý sa obrátil na spolok s ponukou participácie SDS pri inaugurácii poštovej známky *Gotická kaplnka v Spišskom Štvrtku*. Spolok bude zastupovať na tejto akcii 30. mája Ján Endrödi, a odprezentuje stručné dejiny kaplnky, architektúru a pod.. Tajomníčka spolku mu odovzdala pozvánku zaslanú SDS poštou.

Ad 5) Exkurzia SDS 2025: Pohronie (Zvolen a okolie) - termín, trasa, zabezpečenie, organizačné

Garantom jesennej exkurzie na Pohronie bude predseda spolku. Uskutoční sa 27. septembra 2025 a navštívené pamiatky budú: Slovenská Ľupča, Pustý hrad, Krupina (vartovka) a Zvolenský zámok. Presný itinerár predstaví predseda na ďalšom zasadnutí výboru v septembri.

Ad 6) Jesenná konferencia SDS - termín, miesto konania, zabezpečenie, príspevky

Jesenná konferencia sa bude konať 18. októbra 2025 v Spišskom Podhradí alebo v Levoči v historickej radnici. Soňa Polláková so Slávkou Sámelovou do konca júna oslovia vedenie Spišského múzea v Levoči a budú predsedu informovať o výsledku. Pôvodný názov konferencie *Historici v počiatkoch spišskej historiografie* upravil výbor na *Osobnosti spišskej historiografie* . S príspevkami vystúpia: Z. Kollárová (S. Weber), V. Olejník (M. Schmauk), S. Sámelová (V. Greschik), J. Endrödi (J. Beňko), M. Soják (S. Roth), E. Cintulová (I. Kiefer), J. Pavlis (J. Špirko), M. Lipták (J. Lipták) a M. Kučerová (M. Greisiger).

Ad 7) Prijímanie nových členov

Výbor prijal týchto nových členov spolku: Ing. Mgr. Štefániu Zahoranskú (pod číslom 709), Petra Ďurika (710), Dušana Krebsa (711) a Patríciu Kovalčíkovú (712).

Ad 6) Rôzne

Martin Furmanik navrhol, aby sa na VZ opäť prečítal štatút ceny I. Chalupeckého a zdôraznilo sa, že cena pozostáva z dvoch kategórií a že sa neudeľuje len za celoživotné dielo, ale členovia spolku môžu nominovať na cenu aj historické dielo, publikáciu, ktorá vyšla za posledné tri roky. Výbor s jeho návrhom súhlasil.

Maroš Soják pozval prítomných členov výboru na inauguráciu jeho knihy Jaskyne v stredoveku, ktorá sa uskutoční 28. mája v Poprade.

Zápisnicu elektronicky overili: Ján Čarnogurský a Dušan Bevilaqua.

V Levoči 23. máj 2025

Zápisnicu vyhotovila:

PhDr. Slávka Sámelová
tajomníčka SDS